

מט:

נערה שנתפתתה פרק רביעי כתובות

מסורת הש"ס

(א) ויגדל ר' יוסי וביא
במריק וביא"ש. (ב) כי
ח. (ג) שם קלט. (ד) ויגדל
ר' יהודה וי' הרשב"ם
שהא' מוראל, (ה) ויגדל
קלט. (ו) ועד דיה' נזונת
ל' לפי דיה' הוא ואלוהו.
(ז) ונחלין כפ. וי' וי' וי'
ר' י' עמק' חורב' וק'
הוא אומר ומחל' וי'
מחל' חמ' וי' וק' ע"כ
שלא היה מלת חורב' חמ'
במרת' המס'. (ח) ויגדל
נגל' הדבר הזה.

תורה אור השלם

1. נזון לכהנה לחמה
לכני ערב אשר יקראו.
ההל' קמו ט

גליון הש"ס

הש"י דיה' סיכ'א וי'
אבל בנו ליבא לבי'ר
הבי. עין כש"י לקמן נז'
ע"כ דיה' דנייחד.

מוסף רש"י

אלמנתי נזונת מנכסיו.
מנאי' מנכס' עק' כתב
לה ואל' חל' יתנ' צני' וי'
ומיתנ' מנכס' כל ימי
מזג' ארמ'ת' ורשב"ם
ב"ב קט"ז. נישאת הבת.
והיכנס' הנכס' לנעלה.
אלמנתי מנכס' מנכסיו
והיכנס' מנכס' מנכסיו
אמר ר' יהודה
(נ"ס). אמר' הוא (נ"ס).
ב"ר. אמר' הוא (נ"ס).
ואמר' אלמנתי נזונת
מנכסיו. לנעלה או
מנכס' עד שמשא' או
שחנת' מנכס' או מיתנ'
היורש' ליתן לה מנכס' (נ"ס).

עין משפט
נר מצוה

כד א ב מ"י פ"י מהל'
אשמו' ל' ר' שמו'
לחין פל' טושי' איהו
פ"י ט' פ"י א'
כד ג מ"י ט' הל'ו
ופ"י מהל' מנכס'
עני' הל' פל' טושי' קט'
טושי' (נ"ס ווער'ע) וי'
פ"י מרת' פ"י א'
כד ד ה מ"י פ"י מהל'
אשמו' ל' ר' שמו'
לחין פל' טושי' איהו
פ"י ט' פ"י ד'

חוספות ר"ך

את בנותיה בחייו: א"ר
אילא (אמר ר' יל' משום
ר"ה באושא' התקיע' שיהא
אדם ק' את בניו ואת
בנותיו כשהן קטנים. וי'
כשהן נשואות מנכסיו
והוא אחת מ"י גליות
שנלחט' מנכסיו כדאמר'
ב"ר (נ"ס) ואל' הלי' כותיה
או לית' הלי' כותיה פ"י
כלום יש לטעון על דבריו
ר' אילא שכן התקיעו:
ת"ש דלית' הלי' כותיה דכי
היה אנו לקמיה דר"י א"ל
יערוד ילדה ואביו מתא
שיא' ח' מ"י יערוד ח'נ'
כדמחמ' מנכס' מנכס' ח'נ'
(יערוד) [מנכס' יערוד]
והוא עוף אביו על בניו.
כך זה הא"ש אביו על
בניו וישלחם על היערוד
והיה אומר לו כך אילא
יבוס ויבוס ויפנסם אבל
לכונן לא ה"י טופא' אותו:
כי אתו לקמיה דר"ה א"ל
כפ' לי' אשכח' בציבורא
ולקיעו' וליא' עורבא בני
בני והאי גברא לא בני בני
פ"י כפי' מנכס' על בני
יערוד עליה ויבוס אלו
הבוסים כד שיער' הצבור
וירבו עליהם שחור' אנו
מרחם עליהם. כי היה א"ל
לקמיה דרבא א"ל נחא לך
לית'ו' בניך פון הצדקה
וליא' אלא דלא אמר' פ"י
עשירי אבל אמר' כיפ"י
לית' כפ"י ל' יתא' אלא
אחר' פ"י לא יתא' אלא
צדקה ואפילו אינן בניו
כי לא (נ"ס) פ"י כ"ש
דכפ"י אותו לון את בניו
דרבא כפ"י לית' לר"ה ב"א
ואפ"י מניח' ד' מאות זוז
לצדקה (נ"ס) ששש'י
אית' כ"י (אלא) [של]
מלקות ויפסוק' כסאר
עשירי ונעלמא אלא כ"י
של דברים ע"י הכלמות
ופי'ת' עד שנתפת' לון
אח'ת' ובשיל'ו' פירק'
דלקמן אמר' ר' ש' עולא
רבה אפחית' דב"י א"ש
שאמר' אין אדם ק' את בניו
ואת בנותיו כשהן קטנים
אבל ק' הוא אותן כשהן
קטני' קטנים ועד כפ' עד
כ"ש: א"ר אילא אר"ל
באושא' התקיעו הכותב
נכסיו לבניו הוא ואשתו
נזונת מנכס' פ"י ואפ"י ככתב'
מנכסיו ולא מן הדין אלא
תקנת חכמים הוא. ה"ל
כותיה או לית' הלי' כותיה
ת"ש דר"ה ר' יוחנן הו'
קיימו אתה הווא גברא
נחין ונשק' לר"י אכרע'י
א"ל ר"ה מאי האי א"ל
כותב נכסיו לבניו הוא
ועשית'ו' לבריה לזונת'

בשהם קטנים. אבל קטני קטנים לכ"ע חייב כדלמך כסוף אע"פ
(לקמן דף טז: ושם): **הא** בחיור' הא באובכ'י. שני מיני
עורבים יש אחד לבן ואחד שחור כדמוכח בפרק אלו טריפות וחולין דף
(סג.) גבי סמיני עופות דמריה עורב העמקי ומפרש העמקי כמראה
החמה שעמוקה מן הכל פ"י לבן:
אכפיה רבא ב'ו'. וא"ת היאך
כפה לבנה אין בית דין של מטה
והכתוב מתן שכרה נלדה דכתיב
(ו'למען) יצרכו ואמרי' ב'פ' כל הנצר
(וחולין ק': ושם) כל מלאת עשה שמתן
שכרה נלדה אין בית דין של מטה
מוחרי' עליה ויש לומר דאכפיה
בדברים א"ג קטני צניח' בני העיר
למך כך וכן למדש הלך אכפיה
כדלמרי' צנח' צנח' צנח' צנח'
(דף טז: ושם) דרש'אין בני העיר
לספיע על קית'ן ועוד דנלדק' איכא
מחרי' לאוי' לא מאמ'ן ולא מקפון
(דכ"ס טו:). **הוא** ואשתו נזונים
בהם. משמע ה' לאמר אין נזוני'
דמתנה הו' כמכר דכ"י כקוט'רס
דלי' לא דעבד ליה נחא' נלפסיה לא
הו' ייב' ליה ואין מוילין למזון
האש' והכנות מנכסיו משועבדים
לפי שאין קצוני' או לפי שאין כחיוני'
כדלמך כהקוף (נ"ס דף טז: ושם)
מנכס' יש למנות דליכא למימר נקט'
ב' משום דלחיי' דנזוני' אפי'
ממטלטלין אבל לאחר לא היו מוני'
ממטלטלין כמו שאין אלמנה נזונה
ממטלטלין דירושין אי נמי משום הו'
א"ל כח' לאחר לא היה נזון הוא
א"ל לא נעלם אימא' דנזונה ממנה
א"ע"ג דלא טרפא' מן הלקוחות ומיהו
ב'ס' נחלין (ב"י דף קג.) משמע דלא
טרפא' ממקל' מתנה דקאמר השתא
ירוש' דלדורייחא' אלמנתי נזונת
מנכסיו מתנה שכי' מרע דרנן
לא כל שכן משמע דמתנתה ברא'
דלדורייחא' אינה נזונת מנכסיו א"ע"ג
דמיתנ' מן הירושין ואין לומר
דמתנתה דלדורייחא' נהי דכ"ש לא
צדקה ואפילו אינן בניו
הו' ה"ה מיהא' הו' דלא אל'ס כח'
מתנה מכח יורשים דעל כדחין אל'ס
כח' מקל' מתנה מכח יורשים
דמסקין ב"פ"ך ד"ב"מ (דף יג. ושם)
דשטר שיש בו אחריות נכסים לא
יחזיר' אפילו חייב מודה דמיישין
לפרעון ולקטוני' ושטר שאין בו
אחריות נכסים יחזיר' דלא גבי
ממשעבדי ואי גבי ממנה אמאי
יחזיר' אלא ודאי דלא גבי ואילו מן
הירושין גבי דהא פסקין כסוף גט
פשוט (ב"י דף קטו.) הלכתא מלוה
על פה גובה מן הירושין על כן
נראה דלחין מילוק' בין מתנה למכר

דאפי' כחו. דקילא דל' עסקא' באורייתא: וויידי דסגא' כנוס כ' לא
גרסין דמתא דהא לא מני ליה כמתנ'. אלא ה"ג וויידי דכנות לאחר
מיתת אביה מונה כו': **כאושא' הפקינו.** כשישנו כשהדין גזית כלואשא'
שהיא אחת מעשר גליות שגלתה כשהדין כדלמך ב"ר"ה (דף לא):
כשכן קטנים. עד שיצאו שערות:
פא' ששע. דלית' הלכתא כותיה אלא
מימר' אמרי'ן ליה ואלו' יכללס'
ויזון אבל מיכ' לא כייפין: **יארוד.**
מנין. מעון מניס מתרגמין מזור
יארודין (ירמיה טו.) והוא אכסרי על
בניו: **יארוד ילדה ואבני מתא שדיא.**
המנין הוליד מולדומו והטיל פרנסתן
על בני העיר: **כסו ליה אסיפא.**
כסו מנכסיה על פיה ועמדו זה על
ב' שוליה גבוס' ששעמו קילו ויכירו
על עצמו שהוא רע מן העורכים
דעורבא בני בני והוא גברא לא
צני' וא"ת דמפשי' שלח' כזור
יעמוד עליה ואמר' כן על אותו
האש': **לנני עורב אש' יקראו.**
אלמא לא זין להו: **אוכמי.** כשגל'
משחיר והלס והלס אהסין אותן אבל
מחלית' לבני' ושונאין אותן: ולא
אמר' דלא כפין: **אלא דלא אמר.**
שאינו עשיר: **בעל כרחו.** לא יתא'
אלא נדקא' בעלמא' ואפי' אין בניו:
כי הא דרבא כפיה. על הצדקה:
הוא ואשתו נזוני' מהן. ואפילו כתבן
מעבדיו ולא מן הדין אלא תקנת
חכמים היא: **גדולה מזו אמר.**
בגדולה מזו אמר' כגון אלמנה וכת'
ויקס' הבת שאף על פי שהיא מת'
והנכסים נשעבדו ללוקח דרנן כגון
בעל כנכסי אשתו וק"ל (נ"ס דף מח:)
אין מוילין למזון האשה מנכסיו
משועבדים אפי' הכי הו'כא' דליכא
למיחם פסקון העולם כגון כי הליכא
לוקח שלא הויל' מעות שויוה רנן
כיוס' ואמר' חזון האלמנה מנכס'
בעלה: **כי הא דשלח רבין באיגרתיה**
כו' ניסא הכה. א"ע"ג דלמור' רנן
בעל כנכסי אשתו לוקח הו' וקיימא'
לן אין מוילין למזון האשה מנכסיו
משועבדים הכל שויוה רנן כיוס'
משום פסקון דלאלמנה. והכי מפורש
ב'ס' נחלין (ט): **הוא ואשתו.** שהוא קיים
ואלו בניו הם ולא הויל' מעות
אלא מתנה בעלמא': **מינעיא.** וא"ע"ג
דמתנה כמכר לענין שעבוד החס'
הוא דלי' לאו דעבד' ליה נחא' נלפסיה
לא ייב' ליה מתנה: **אלא בנו ליכא**
למימר' הכי: **המס' הכה.** ובעלה
יורשה: **אלמנתי.** של אבי הבת:
ניזונת מנכסיו. ולא אמרי'ן איש
נכרי הוא זה ואינו יורשו של אב
אלא של אשתו ולקוח' בעלמא'

דמי ואין מוילין למזון האשה מנכסיו משועבדין: **הס' הוא**
דליכא דערב קמא. שמת בעלה להכי עבדו רנן
תקנתא: **אלא הכה.** דקאי' אינה נערה לדידה ולדידה
קמ"ל: **הלכסא' כוופיה.** אדר' אילעא' קאי': **אכרעיה.** על רגלו:
ועשית'ו'
דמי ואין מוילין למזון האשה מנכסיו משועבדין: **הס' הוא**
דליכא דערב קמא. שמת בעלה להכי עבדו רנן
תקנתא: **אלא הכה.** דקאי' אינה נערה לדידה ולדידה
קמ"ל: **הלכסא' כוופיה.** אדר' אילעא' קאי': **אכרעיה.** על רגלו:
ועשית'ו'
דמי ואין מוילין למזון האשה מנכסיו משועבדין: **הס' הוא**
דליכא דערב קמא. שמת בעלה להכי עבדו רנן
תקנתא: **אלא הכה.** דקאי' אינה נערה לדידה ולדידה
קמ"ל: **הלכסא' כוופיה.** אדר' אילעא' קאי': **אכרעיה.** על רגלו:
ועשית'ו'

לענין זה א"ע"ג ד'ס' מקומות ששנרא' הוא לחלק בין מתנה למכר
כמו בעשה שורו אפסותיק ומכרו (ב"י דף מד:) דנראה דווקא
מכר אבל נתנו בעל חובו גובה ממנו וכן כהקוף (נ"ס דף טז: ושם)
גבי אין נפרעין מנכסיו משועבדין כמקום שיש נכסים בני חורין
ואפי' הן יצוירות מבעיא לן כמתנה היאך דווקא להא' מילתא הוא
דלבעיא לן אבל הכא אין לחלק וזה דלמרי'ן ב'פ' מילתא האשה (לקמן דף טט.) מכרו או משכנו מוילין לפרנסה ואין מוילין למונות
ה"ה נתנו והא' דנקט מכרו לאשמועי' דאפי' מכרו מוילין לפרנסה (ור"י חייא דמנעא' ליה כמכרו או משכנו היינו לפרנסה) אבל למונות
דאשה גובה כמותה ומונות ממטלטלי דיתמי א"ע"ג דירוש' הוא דלדורייחא' כ"ש דגביא' ממטלטלי' דמתנת ש"מ דרנן דככ"ג אמר' ב'ס' דיש
נחלין (ב"י דף קג.) אבל מטלטלי' דמתנת ברא' דהיא דלדורייחא' לא גביא' כמותה ומונות לא גביא' אפילו ממקדקעי כי הכי דלא
גביא' מלקוחות כדפרשין ולא מנעיא נתן הוא אלא אפילו נתנו יתומים א"ע"ג שכבר משמת נשעבדו הנכסים: **אלמנתי** נזונה מנכסיו
הוא ואשתו כפ"ע"ג. א"ע"ג דלא דמי דהתם אין יכולין לירש אלא מה שהוא מוריש ומזון אלמנה הוא חייב מקודם מכל מקום מיימי
הכי הואיל ואלמנה רנן לשעבודא' דידה שאף מן העל' שאינו כיוס' אלא כלוקח גובה א"ע"ג דלא יהיה גובה מלוקח אחר הכי נמי א"ת
לן לקוחי' ככוס' לבנו שיהא' הוא ואשתו נזוני' מהן:

